

ਗੋਡੇ ਦਾ ਸੈਪਟਿਕ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ (ਜੋੜ ਦੀ ਲਾਗ)

ਇਹ ਪੰਨਾ ਮਸ਼ੀਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। **ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ** ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ

ਗੋਡੇ ਦੇ ਸੈਪਟਿਕ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ (septic arthritis, ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗ) ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਆਪ ਹੀ ਲਾਗ (ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ) ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੋਡਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰਮ, ਸੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਛੂਹਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾ ਹੈ। ਦਰਦ ਗੋਡੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲੱਤ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਰਦ ਘਿਸਾਈ ਵਾਲੇ ਗਠੀਏ (ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ) ਵਾਂਗ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ-ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਹਰ ਵੇਲੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੱਤ ਉੱਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਥਰੂਮ ਤੱਕ ਤੁਰ ਕੇ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਠਣ, ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਜੁੱਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਲੋੜ ਜਿੰਨਾ ਮੋੜਨਾ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਦਰਦਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੋਜ ਛੇਤੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ। ਦੂਜੇ ਗੋਡੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੋਡਾ ਫੁੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦਿਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੂਹਣ 'ਤੇ ਗਰਮ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਕਸਰ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧੜਕਦਾ ਦਰਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਕੰਬਲ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹਰਕਤ ਤਿੱਖਾ ਦਰਦ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗੋਡੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ (ACL reconstruction, ਗੋਡੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਲਿਗਾਮੈਂਟ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਟਿਸ਼ੂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣਾ), ਤਾਂ ਉਸ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਦਰਦ, ਸੋਜ ਅਤੇ ਬੁਖਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵੱਲ ਛੇਤੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀਮੋਫੀਲੀਆ (haemophilia, ਖੂਨ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਜੰਮਣ ਦਾ ਰੋਗ) ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਜਿਆ, ਗਰਮ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾ ਗੋਡਾ ਲਾਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੂਨ ਵਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖੂਨ ਵਗਣ ਦਾ ਇਲਾਜ ਛੇਤੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਲਾਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਹਾਲਤ ਸਰਜਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੋਡਾ ਗਰਮ, ਸੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਦਰਦ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਟੈਸਟ ਸੂਈ ਨਾਲ ਜੋੜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਰਲ ਕੱਢਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟ ਅਤੇ MRI ਵਰਗੇ ਸਕੈਨ ਪੂਰੀ ਤਸਵੀਰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਗੋਡੇ ਦਾ ਜੋੜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੰਦ ਥਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਟ ਦੀ ਹੱਡੀ ਅਤੇ ਲੱਤ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਹੱਡੀ (shin bone) ਦੇ ਸਿਰੇ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਚਿਕਨਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਰਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਪਰਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਿਸਕਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਪਟਿਕ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਟਾਣੂ ਉਸ ਬੰਦ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਰਲ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕੀਟਾਣੂ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਸਟੈਫੀਲੋਕੋਕਸ ਔਰੀਅਸ (staphylococcus aureus) ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਸੋਜਸ਼ (inflammation) ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜੋੜ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਝਿੱਲੀ ਵਾਧੂ ਤਰਲ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੋਡਾ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਸੁੱਜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਤਰਲ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਦਬਾਅ ਡੂੰਘੇ, ਧੜਕਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਉਸ ਗਰਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਜ ਅਤੇ ਜੋੜ ਦਾ ਚਿੜ੍ਹ ਜਾਣਾ (irritation) ਵੀ ਜੋੜ ਨੂੰ ਹਿੱਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਮੋੜਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਪਾਉਣਾ ਲਗਭਗ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਲਾਗ ਚੁੱਪਚਾਪ ਟਿਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਕੀਟਾਣੂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੋਜਸ਼ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਵਾਲੀ ਚਿਕਨੀ ਕਾਰਟੀਲੇਜ (cartilage, ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿਕਨੀ ਪਰਤ) ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਸਥਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸਰਜਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਉਡੀਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਸ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੀ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਕੀਟਾਣੂ ਜੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਗਰਮ, ਸੁੱਜੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਪਟਿਕ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਉਸ ਗੋਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਲਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਇਲਾਜ ਦਾ ਟੀਚਾ ਲਾਗ ਵਾਲੇ ਤਰਲ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ, ਜੋੜ ਨੂੰ ਧੋ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ। ਤਰਲ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਦਬਾਅ ਘਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੰਦ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਲਾਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੌਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਰਾਮ, ਗੋਲੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਦਮ ਸੂਈ ਨਾਲ ਤਰਲ ਕੱਢਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਬਾਅ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਮੂਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਕੀਟਾਣੂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਈ ਨਾਲ ਤਰਲ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜੋੜ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਧੋਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੂਰਬੀਨ ਵਾਲੀ (ਆਰਥਰੋਸਕੋਪਿਕ) ਸਰਜਰੀ (arthroscopy) ਨਾਲ ਜਾਂ ਜੋੜ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਧੋਣ (arthrotomy) ਨਾਲ। ਦੂਰਬੀਨ ਵਾਲੀ ਸਰਜਰੀ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਚੀਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੈਮਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਜੋੜ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਧੋਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹਿਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਗਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਲਾਗ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੀ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦੂਰਬੀਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਜੋੜ ਦੀ ਸੋਜਸ਼ ਵਾਲੀ ਅੰਦਰਲੀ ਝਿੱਲੀ ਦਾ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਸਰਜਰੀ ਹੀ ਇਲਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜੋੜ ਨੂੰ ਧੋਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਲਾਗ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਫਟ (graft, ਨਵਾਂ ਲਿਗਾਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟਿਸ਼ੂ) ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗ ਬਣੀ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਫਟ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਟਿਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਜੇ (ਸਕਰੂ ਆਦਿ, fixation hardware) ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲਾਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟੀਚਾ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਿਲਾਉਣ-ਚਲਾਉਣ ਵੱਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਕਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੋ ਹਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਗੋਡੇ ਦੀ ਲਾਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲਾਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਜਰੀ ਵੇਲੇ ਲਾਗ ਅਜੇ ਸਰਗਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ 87% ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ 95% ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਗਏ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਹੋ ਜਾਵੇ

ਅਤੇ ਲਾਗ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਗੋਡੇ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦੇਣਾ (arthrodesis) ਆਖ਼ਰੀ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੋਡਾ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਦਰਦ-ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁੜਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖੀਏ

ਜੇ ਇਲਾਜ ਛੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਗਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋੜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਰਲ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਧੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸੋਜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਡਾ ਅਕਸਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਆਕੜਿਆ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਨਾਲ ਹਰਕਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਮੁੜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਧੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਤੈਅ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਢੁੱਕੇ।

ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀਟਾਨੂ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦਾ ਓਨਾ ਹੀ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਪਸ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਛੇਤੀ ਇਲਾਜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੋਡੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਲਾਗ ਜੋੜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਅਕੜਾਅ ਅਤੇ ਦਰਦ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲਾਗਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਾਨੂ ਜੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੱਡੀ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗ ਦੇ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਧੋਣ, ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਜਰੀ ਲਾਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਫਟ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਇਲਾਜ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੋਡਾ ਲਗਭਗ ਓਨਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਲਾਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਦਾ।

ਜੇ ਗੋਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲਾਗ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਗੋਡਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਉੱਥੇ ਗੋਡੇ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦੇਣਾ ਆਖ਼ਰੀ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਤ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਦਰਦ-ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗੋਡਾ ਮੁੜਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਹਰ ਇਲਾਜ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ।

ਸਿੱਧੀ ਗੱਲ: ਛੇਤੀ ਇਲਾਜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਗੋਡੇ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹਨ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ, ਅਕੜਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਓਪਰੇਸ਼ਨ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਉਡੀਕਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਦੇਖਦੇ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਗਰਮ, ਸੁੱਜਿਆ, ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਵਾਲਾ ਗੋਡਾ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਗੋਡੇ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਓ। ਇਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੋਡਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗੋਡੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ACL ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਡਾ ਬੁਖਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰਮ, ਸੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਦਰਦ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀਮੋਫੀਲੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਵਗਣ ਦਾ ਇਲਾਜ ਛੇਤੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਜੋੜ ਦੀ ਲਾਗ ਲਈ ਵੀ ਛੇਤੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੋਡਾ ਬੁਖਾਰ ਜਾਂ ਸੱਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਦਰਦ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਗੋਡੇ ਦੀ ਲਾਗ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ।